

§ Kysy laki- mieheltä

■ Suomen Fysioterapiayrittäjät FYSI ry:n potilasasiamies, asianajaja **Ismo Saarinen** vastaa tällä palstalla asiakkaiden ja yrittäjien kysymyksiin.

"Paikallinen hoitoyksikkö on pyytänyt vanhoilta yhteistyökumppaneiltaan tarjouspyynnön kirjeitse. Tein kirjallisen tarjouksen ja nyt hoitoyksiköstä soitettiin ja kysyttiin, että jos myyn siihen ja siihen hintaan, saan sopimuksen. Onko tämä oikein?"

Fysioterapiayrittäjät

■ Menettelyssä on tehty kaksikin virhettä. Ensinnäkin pääsääntö tarjouskilpailussa julkisista hankinnoista annetun lain mukaan on, että tarjouskilpailu on julkinen. Toisin sanoen siihen voivat osallistua kaikki fysioterapiakeskukset. Rajaus sillä perusteella, että on aikaisemmin toimittanut palveluja tilaajalle, ei perustu lakiin.

Tarjousten antajia voidaan rajoittaa vain tietyissä poikkeustapauksissa, kuten esim. jos kyse on kiireellisestä tilauksesta tai tiedetään, että kyseisiä palveluita voivat toimittaa ainoastaan tietyt toimijat.

Puhelinoitossa, jolla tingitään tehdystä tarjouksesta, on kysymys ns. jälkitinkimisestä. Tällainen menettely on yksiselitteisesti kielletty.

Tarjouskilpailun järjestäjän tulee tarjouspyynnössään esittää ne kriteerit, joiden perusteella tarjous ratkaistaan ja kun tarjouksen tekijät esittävät nämä seikat, joihin mm. hinta kuuluu, hankintapäätös tehdään näiden tarjousten ja tarjouspyynnössä mainittujen kriteereiden perusteella.

Mitään soittamalla tapahtuvaa jälkitinkimistä Laki julkisista hankinnoista ei tunne.

Jos menettely johtaa kysyjän tarjouksen hylkäämiseen, kun kysyjä ei suostu tarjousta muuttamaan jälkikäteen, tulee kysyjän tapauksessa harkittavaksi esim. asian vieminen markkinaoikeuteen.

Asianajaja Ismo Saarinen on FYSI:n asiantuntijajuristi. Hän toimii myös FYSI:n jäsenlaitosten potilasasiamiehenä.

Tutkimustyön tuloksina:

Selkäpotilaan fysioterapeuttiset alaluokat hoitosuosituksineen

■ Fysioterapeuttien käyttöön saadaan pian tärkeät, yhtenäistä selkäpotilaan tutkimista ja hoitokäytäntöä tukevat fysioterapeuttiset suositukset.

- Kliinisen päättelyn ketju ja siihen perustuvat fysioterapeuttiset hoitosuositukset eivät edellytä pitkiä erikoiskoulutuksia, vaan kyseessä on työkalu, joka sopii kaikkien niiden fysioterapeuttien käyttöön, jotka toimivat tuki- ja liikuntaelinsairauksien parissa. Oleellista on se, että fysioterapeutit ohjataan tekemään testit luotettavasti ja toistettavasti, toteaa ThM, fysioterapeutti OMT **Markku Paatelma**.

Tärkeä alaryhmäjoottelu

Kyseessä on tuoreeseen tutkimukseen ja fysioterapiin koeteltuihin käytäntöihin perustuva selkäon-

gelmien alaluokittainen järjestelmä, joka on syntynyt Paatelman ja fysioterapiin opettaja **Eira Karvosen** yhteistyön tuloksena. Käytäntöjen dokumentointi lähti liikkeelle 1990-luvun puolivälissä, jolloin Karvonen ja Paatelma tekivät pro gradu -töitä Jyväskylän yliopistossa.

- Katsoimme, mitkä fysioterapeutin tekemät testit olivat positiivisia kroonisissa, subakuuteissa ja tuoreissa selkävaurioissa, ja alaryhmäluokittelu alkoi hahmottua tätä kautta. Myöhemmin syntyi hedelmällinen yhteistyö Palokan perusterveydenhuollon kanssa. Siellä oli lähdetty laatu-työhön, ja fysioterapeutit olivat päätyneissä selkäpotilaiden kohdalla osin samoihin alaryhmäjootteluihin kuin me omassa tutkimuksessamme. Niinpä yhdistimme luotettavuustutkimuksiamme myös heidän

Istuen suoritettu alaselän kuormitustesti on sekä herkkä että tarkka selän välilevyperäisen kivun erottelussa.

- Selkäpotilaan fysioterapeuttisten hoitosuosituksen tavoitteena on antaa fysioterapeuteille lisää eväitä auttaa potilaita ja katkaista selkävaurion kroonistumisen kierre, joka tulee koko yhteiskunnalle erittäin kalliiksi, toteavat fysioterapeutit Eira Karvonen ja Markku Paatelma.

kehittämiprojektiinsa. Lisäksi aloimme seuloa tutkimuksia maailmalta.

Nytemmin työ on jatkunut edelleen Paatelman väitöskirjatutkimuksen merkeissä.

Kliinisen päättelyn ketju taulukkomuodossa

Fysioterapeuttiset hoitosuositukset tulevat suureen tarpeeseen. Tämän osoitti Paatelman alustuksen FYSI-päivillä saama vastaanotto: Kuulijat olisivat vieneet taulukoiksi puettua kliinisen päättelyn ketjut, jo pitkälle testatun testipatteriston ja hoitosuositukset käsistä ennen aikojaan, jo keskeneräisinä.

Eira Karvonen toteaa, että tarve kentällä on juuri näin suuri. - Alaryhmäjoottelu on tärkeä, sillä fysioterapeutit tarvitsevat selkäpotilaita hoitaessaan tar-

kempia alaluokkia kuin vain nämä yleisesti käytössä olevat akuutti - krooninen tai spesifi - epäspesifi tai sitten vain suuren "alaselkikipu" -ryhmän. Ne eivät riitä fysioterapeutin työn pohjaksi. Hänen on aina tehtävä tarkempi fysioterapeuttinen diagnoosi.

Käytännön työkalu jokaiselle fysioterapeutille

Kliinisen päättelyn prosessi on osa fysioterapeutista erotusdiagnoosiikkaa. Fysioterapeutti muodostaa potilaan kertomusta kuuntelemalla ja potilasta tutkimalla kivun ja toimintahäi-

"Tarve kentällä suuri"

FYSI-päivien osallistajat olisivat vieneet käsistä fysioterapeutti Markku Paatelman alustuksessaan esittelemät selkäpotilaan fysioterapeuttiset hoitosuositukset, jotka valmistuvat hänen väitöskirjansa oheistuotteena.

riön syistä hypoteeseja, joiden paikkansapitävyyttä lähtee testaamaan fysioterapeuttisten testien avulla poissulkuperiaatteella. Hoitopäätökset fysioterapeutti tekee oman tietotaitonsa avulla testituloksiin perustuen vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa. Huomioon otetaan aina myös tausta: selvitetään potilaan kuormittuminen töissä/vapaa-ajalla, käytössä olevat resurssit sekä potilaan tarpeet.

Nyt fysioterapeutti on siis saamassa päättelynsä tueksi kauan kaivatun työkalun: taulukkomuotoon puettua, selkävaurioiden alaryhmäjootteluun perustuvan kliinisen päättelyn ketjun, joka ulottuu hypoteeseista valikoidun testipatteriston kautta fysioterapeuttiin hoitosuosituksiin.

Maailmalla on käytössä jonkinasteisia fysioterapeuttisia hoitosuosituksia Australiassa, Hollannissa, Norjassa, Tanskassa ja Iso-Britanniassa. Suositukset liikkuvat kuitenkin vielä suhteellisen ylimalkaisella tasolla. Tuoreimpaan tutkimukseen ja kliiniseen kokemukseen perustuvat suomalaiset hoitosuositukset tuovat uudenlaista tarkkuutta ja konkretiaa, joka tulee varmasti herättämään myös kansainvälistä huomiota.

- Jatkossa on tärkeää, että yhteistä sovittua käytäntöä tutkimustiedon karttuessa määrääjain kehittää ja uudistetaan, Karvonen ja Paatelma korostavat.

Ole asiakkaittesi luottamuksen arvoinen - käytä vain puhtainta ja parasta!

Aspacia
Massage Oil

Tilaukset: Oriola - ToPi-Feelgood - Saga Lääkintäteknikka - Novakari - Duraban

www.aspacia.fi
Osallistu kilpailuun!

Kehitetty yhteistyössä Allergia- ja Astmaliiton kanssa

Fule's Samba
Tule Sambaan rento ja liikkua yläselkää sekä notkeat lantteet!

OHJAAJAKOULUTUS
L:RANTA 13.5., HELSINKI 15.10.
Koulutuksia myös muilla paikkakunnilla!

Erityisryhmille tarkoitettua liikuntatuotteesta tehdään helpot samba-reggaen ja samban liikkeet turvallisesti ja nautitaan brasilialaisen musiikin energiasta. Ohjaajakoulutus sisältää (6 h) harjoittelua, teoriaa ja materiaalikansion. Hinta 80 eur. Fysioterapeutti- ja jäsenille 70 eur! Myös opiskelijoille!
Ilmoittautumiset p. 09-8723 407, 040-5355 526

Sambic 09-8723 407, 040-5355 526, www.sambic.com, sambic@saunalahti.fi

FYSIOSPORTTIS

Olemme kehittäneet kaksi pienryhmätuotetta joita olemme onnistuneesti käyttäneet sekä yksityisasiakas että työterveyshuollon puolella.

Koulutamme nyt Sinut tuotteiden ohjaajaksi!

TASAPAINOINEN ASKEL®-alaraajakoulutus

Koulutuspäivä: 2.9.2005

Aika: 9-17

Paikka: FysioSporttis Viharlaakso, Espoo

Kouluttaja: Työft Sari Ruohisto

Hinta: 190 €/170 € jäsenille, sis alv.

TYÖTERVEYSHUOLLON TUOTTEISTAMINEN JA MYYNTI SEKÄ DT-HYVINVOINTIOHJELMA®

Koulutuspäivä: 9.9.2005

Aika: 9-16

Paikka: FysioSporttis Viharlaakso, Espoo

Kouluttajat: Työft, merk. Minna Kulju ja ft,

KTM Petra Kaukoranta

Hinta: 200 €, sis alv.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset 26.8.2005 mennessä
petra.kaukoranta@fysiosporttis.fi/040-5191435.